

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ

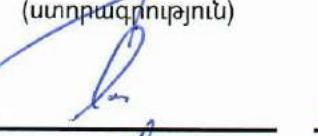
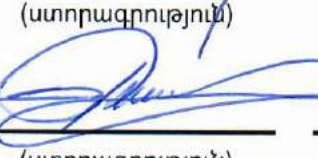
ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2019 ԹՎԱԿԱՆԻ 3-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

Բանկի Վարչության հայտարարությունը

Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Բանկի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է Բանկի ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները և զարգացումը ու ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որոնց հետ առնչվել կամ առնչվում է Բանկը:

Բանկի Վարչության անդամներ.

Կարեն Սարգսյան	Վարչության նախագահի ժ/պ, Գործադիր տնօրենի ժ/պ		<u>15.11.2018թ.</u>
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Դավիթ Հարությունյան	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ		<u>14.11.2018թ.</u>
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Բագրատ Ճզմաչյան	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ		<u>14.11.2018թ.</u>
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Տիգրան Գալստյան	Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ		<u>14.11.2018թ.</u>
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Սուրեն Կարապետյան	Վարչության անդամ, Խնդրահարույց վարկերի սպասարկման վարչության պետ		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Զարուհի Մելքոնյան	Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ		<u>14.11.2018թ.</u>
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Կարեն Հակոբյան	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ		<u>14.11.2018թ.</u>
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

ՈՐՊԵՍ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-Ի ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԶԵԿՈՒՅՑԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի կառավարման մարմինների միջանկյալ սույն զեկույցը ներկայացնում է՝

- Բանկի բիզնեսի արդյունքների և զարգացման իրական պատկերի նկարագիրը,
- Հաշվետու ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած կարևոր դեպքերի նկարագիրը,
- Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Եկամուտներ և ծախսեր

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները կազմել են 4,034,639 հազ. ՀՀ դրամ, ինչը մոտ 54,334 հազ. ՀՀ դրամով կամ 1.4%-ով բարձր է նախորդ եռամսյակի համապատասխան ցուցանիշից:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ ծախսերը կազմել են 2,176,956 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ եռամսյակի համեմատ, նվազել են 190,494 հազ. ՀՀ դրամով կամ 8%-ով:

	հազ.ՀՀ դրամ	Կշիռը	հազ.ՀՀ դրամ	Կշիռը
	01.07.2019 - 30.09.2019		01.04.2019 - 30.06.2019	
Տոկոսային եկամուտներ	4,034,639	100%	3,980,305	100%
այդ թվում՝				
Բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	50,440	1.25%	107,777	2.71%
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	3,178,282	78.77%	3,016,147	75.78%
Պարտքային արժեթղթերից	612,590	15.18%	641,710	16.12%
Ռեպո պայմանագրերից	180,614	4.48%	206,820	5.20%
Այլ տոկոսային եկամուտ	12,713	0.32%	7,851	0.20%
Տոկոսային ծախսեր	2,176,956	100%	2,367,450	100%
այդ թվում՝				
Բանկի ընթացիկ հաշիվների՝ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց կատարված ծախսեր	1,313,503	60.34%	1,445,894	61.07%
Հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց կատարված տոկոսային ծախսեր	612,285	28.13%	611,003	25.81%
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց կատարված տոկոսային ծախսեր	210,435	9.67%	203,476	8.59%
Տոկոսային ծախսեր ռեպո պայմանագրերի դիմաց	0	0.00%	70,872	2.99%
Այլ տոկոսային ծախսեր	40,733	1.87%	36,205	1.53%

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի ստացած կոմիսիոն և այլ վճարներից զուտ եկամուտները կազմել են 325,261 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք 2019թ.2-րդ եռամսյակի համեմատ աճել են 33,630 հազ. ՀՀ դրամով (մոտ 11.5%-ով):

Հաշվետու եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, Բանկի ընդհանուր վարչական ծախսերն աճել են 12,054 հազ. ՀՀ դրամով կամ 1.03%-ով՝ կազմելով 1,179,155 հազ. ՀՀ դրամ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է Բանկի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը¹:

	2019թ. 3-րդ եռամսյակ	2019թ. 2-րդ եռամսյակ	2019թ. 1-ին եռամսյակ	հազ. ՀՀ դրամ 2018թ. 4-րդ եռամսյակ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	4,034,639	3,980,305	3,849,387	3,896,830
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(2,176,956)	(2,367,450)	(2,326,686)	(2,225,531)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	1,857,683	1,612,855	1,522,701	1,671,299
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	541,941	483,451	395,787	470,470
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(216,680)	(191,820)	(137,078)	(257,800)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	325,261	291,631	258,709	212,670
Եկամուտ շահաբաժիններից	1,494	-	-	1,358
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	375,617	309,758	208,357	273,228
Այլ գործառնական եկամուտ	80,665	35,265	164,536	118,164
Գործառնական եկամուտներ	457,776	345,023	372,893	392,750
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(41,633)	276,382	(101,285)	(202,398)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,179,155)	(1,167,101)	(1,139,395)	(1,520,888)
Այլ գործառնական ծախսեր	(376,685)	(159,952)	(549,432)	(469,340)
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	1,043,247	1,198,838	364,191	84,093
Շահութահարկի գծով ծախս	(182,126)	(238,113)	23,765	(147,166)
Շահույթ հարկումից հետո	861,121	960,725	387,956	(63,073)

¹ Տվյալների աղբյուր են հանդիսանում արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Շահույթ, շահութաբերություն և շահաբաժիններ

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով, շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո Բանկի շահույթը կազմել է 861,121 հազ. ՀՀ դրամ: Հաշվետու եռամսյակի 861,121 հազ. ՀՀ դրամ շահույթի ձևավորման արդյունքում մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթի ցուցանիշը (EPS) կազմել է 489.1 ՀՀ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 545.64 ՀՀ դրամի դիմաց:

2019թ. երրորդ եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **2.34%**,

ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **0.40%**:

2019թ. առաջին երեք եռամսյակների արդյունքներով² Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **5.97%**,

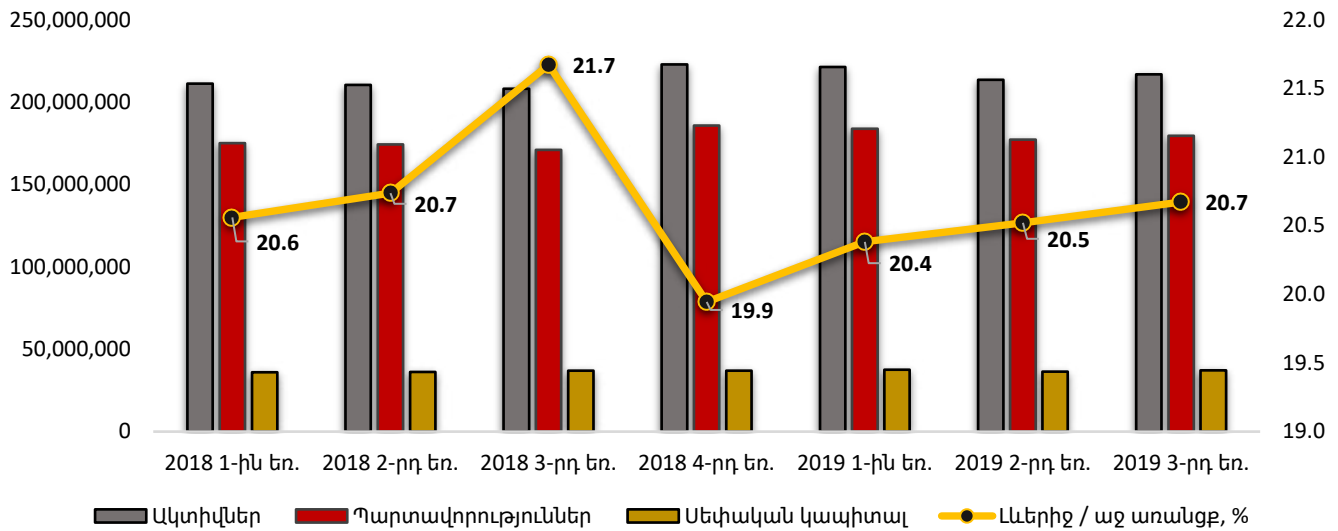
ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **1.02%**:

ԱԿՏԻՎՆԵՐ

Հաշվետու միջանկյալ ժամանակաշրջանի ավարտին Բանկի ակտիվները կազմել են 216,808,810 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել են 1.5%-ով (3,290,447 հազ. ՀՀ դրամով):

2019 թվականի երրորդ եռամսյակի ավարտին, նախորդ եռամսյակի համեմատ հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ փոխառություններն աճել են 8,141,042 հազ. ՀՀ դրամով կամ 6.5%-ով, հիմնական միջոցները և ոչ նյութական ակտիվները՝ 140,488 հազ. ՀՀ դրամով կամ 2.5%-ով, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվները՝ 1,224,741 հազ. ՀՀ դրամով կամ 3.5%-ով: Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվները նույն ժամանակահատվածում նվազել են 267,581 հազ. ՀՀ դրամով կամ 14.4%-ով, պահանջները բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ՝ 4,198,533 հազ. ՀՀ դրամով կամ 23.2%-ով, իսկ այլ ակտիվները՝ 324,518 հազ. ՀՀ դրամով կամ մոտ 8.8%-ով: Հետաձգված հարկային ակտիվները 30.09.2019թ. դրությամբ կազմել են 153,610 հազ. ՀՀ դրամ:

² Հաշվարկներում ներառվել են սեփական կապիտալի և ընդհանուր ակտիվների՝ երեք եռամսյակների արժեքների թվաբանական միջինները և զուտ շահույթի կուտակային արժեքը:

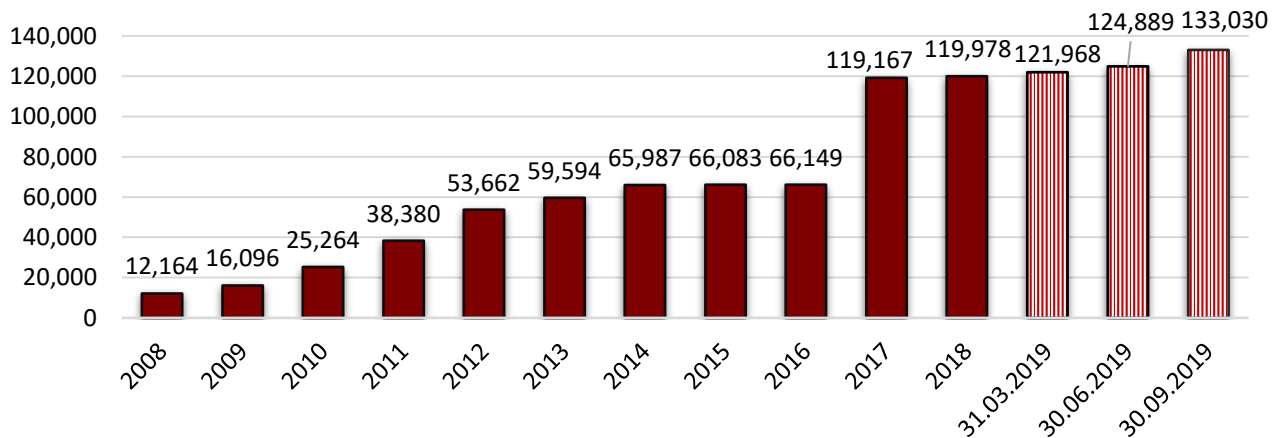

2019 թվականի երրորդ եռամսյակում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ գրանցվել է Բանկի ակտիվների աճ 4.2%-ով (8,741,680 հազ. ՀՀ դրամով): Վերջինս հիմնականում պայմանավորված է հաճախորդներին տրված վարկերի ու այլ փոխառությունների աճով:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ

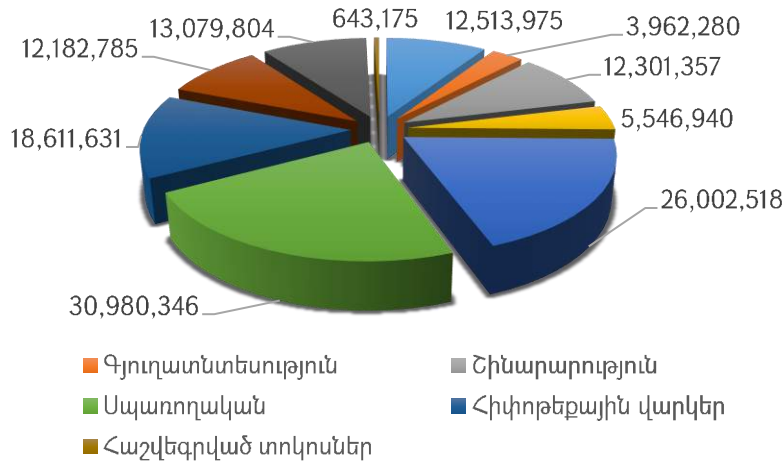
Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին հաճախորդներին տրված վարկերի և այլ փոխառությունների մնացորդները կազմել են 133,029,907 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են 16,357,630 հազ. ՀՀ դրամով կամ 14%-ով, 31.12.2018թ.-ի համեմատ՝ 12,424,944 հազ. ՀՀ դրամով կամ 10.3%-ով, 2019թ. 2-րդ եռամսյակի համեմատ՝ 8,141,042 հազ. ՀՀ դրամով կամ 6.5%-ով:

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դինամիկան, 2008-2019թթ. /մլն. ՀՀ դրամ/

**Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառությունների
կազմն ըստ վարկավորման ոլորտների***

30.09.2019

*- Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ՝ 2,477,345 հազ. ՀՀ դրամ:

**Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական
ակտիվներ**

Հաշվետու ժամանակահատվածի ավարտին Բանկի «Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվների» մնացորդները կազմել են 36,092,211 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են 3,517,344 հազ. ՀՀ դրամով կամ 10.8%-ով, 31.12.2018թ. համեմատ՝ 2,771,763 հազ. ՀՀ դրամով կամ 8.3%-ով, իսկ 30.06.2019թ. համեմատ՝ 1,224,741 հազ. ՀՀ դրամով կամ 3.5%-ով:

Պարտավորություններ

2019թ.-ի երրորդ եռամսյակի ավարտին Բանկի պարտավորությունները կազմել են 179,666,915 հազ. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել են 8,661,097 հազ. ՀՀ դրամով կամ 5.1%-ով, 30.06.2019թ.-ի համեմատ՝ 2,504,102 հազ. ՀՀ դրամով կամ 1.4%-ով, իսկ 31.12.2018թ. համեմատ նվազել են 6,212,573 հազ. ՀՀ դրամով կամ 3.3%-ով:

Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, պարտավորությունների աճը հիմնականում պայմանավորված է հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների՝ 13,897,505 հազ. ՀՀ դրամ կամ 19.9% և Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի՝ 792,012 հազ. ՀՀ դրամ կամ 6% աճով: Այլ պարտավորությունները նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ աճել են 1,660,813 հազ. ՀՀ դրամով կամ 110%-ով: 2018թ. 3-րդ եռամսյակի համեմատ գրանցվել է նաև Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների նվազում՝ 7,575,448 հազ. ՀՀ դրամով կամ 8.8%-ով:

Հաշվետու եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ պարտավորությունների աճին ևս հիմնականում նպաստել է հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների աճը՝ 6,603,177 հազ. ՀՀ դրամով կամ 8.6%-ով:

Ընդհանուր կապիտալ

Հաշվետու եռամսյակի ավարտին Բանկի ընդհանուր կապիտալը կազմել է 37,141,895 հազ. ՀՀ դրամ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 80,583 հազ. ՀՀ դրամով կամ 0.2%-ով, իսկ 30.06.2019թ. համեմատ՝ 786,345 հազ. ՀՀ դրամով կամ 2.2%-ով, իսկ 31.12.2018թ. համեմատ՝ 68,953 հազ. ՀՀ դրամով կամ 0.2%-ով:

Արտարժույթային գործառնություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում Բանկի արտարժույթային գործառնությունների ծավալներն ըստ արտարժույթների կազմել են.

ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը՝ 259.6 մլն ԱՄՆ դոլար,

ՌԴ ռուբլով գործարքների ծավալը՝ 16,019.1 մլն ՌԴ ռուբլի,

Եվրոյով գործարքների ծավալը՝ 471.4 մլն Եվրո:

Վերը նշված արտարժույթային գործառնություններից հաշվետու եռամսյակում ստացված զուտ եկամուտը կազմել է 271.4 մլն ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 277.2 մլն ՀՀ դրամի դիմաց:

Ծառայություններ և հաճախորդներ

2019թ.-ի երրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկի հաճախորդների քանակը նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 939-ով՝ եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմելով 110,923 մարդ:

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով: Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է ավանդներ՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսների վճարման հաճախականության:

Բանկն իրականացնում է վարկավորման հետևյալ տեսակները՝ բիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման և նորոգման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, լոմբարդային վարկավորում, սպառողական այլ վարկավորում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ:

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

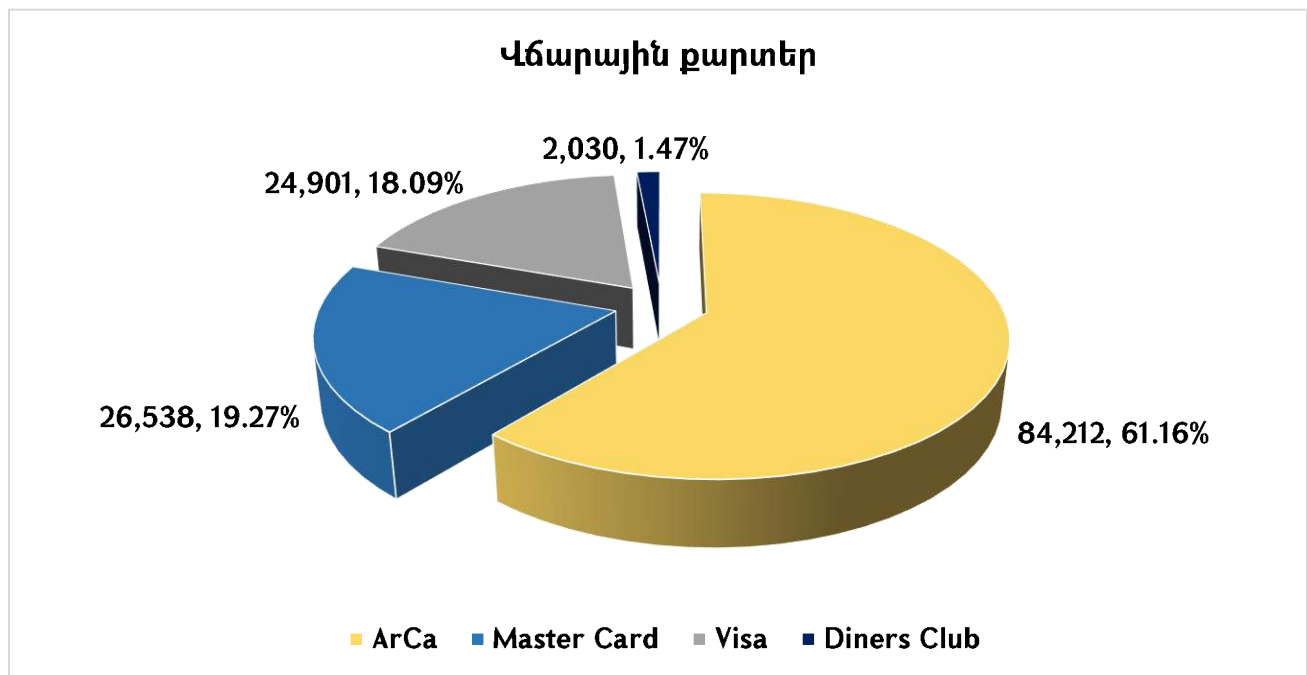
Հաշվի առնելով ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծավալների աճը՝ Բանկն առանձնապես կարևորում է արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով 2018թ. Բանկը շարունակել է զարգացնել համագործակցությունը Unistream, MoneyGram, Ria Money Transfer, Xpress Money, Intel Express, MoneyTun և Converse Transfer արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի միջոցով արտերկրից ստացված և արտերկիր կատարված փոխանցումների ծավալը կազմել է 185,965,125 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք գումար՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 175,220,949 հազ. ՀՀ դրամի դիմաց:

Բանկի համար զարգացման գերակա ուղղություններից մեկն է վճարային քարտերի թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa Junior, “ArCa Մոր և Մանկան”, ArCa Gift բանկային վճարային քարտեր:

30.09.2019թ. դրությամբ Բանկի ակտիվ գործող վճարային քարտերի թիվը կազմել է 137,681 հատ, որից 84,212-ը բաժին է ընկնում ArCa վճարային քարտերին, 51,439-ը՝ MasterCard և Visa Card միջազգային վճարային քարտերին, 2,030-ը՝ Diners Club միջազգային վճարային քարտերին:

Հաճախորդներին վճարահաշվարկային համալիր ծառայությունների մատուցման նպատակով՝ Բանկը զարգացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձանցից վճարների ընդունման աշխատանքները:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառնություն, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ներքին և միջազգային շուկաներում լայն շրջանակ ընդգրկող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների կատարման ծառայություններ: Միջազգային շուկաներում բրոքերային ծառայությունների մատուցման շրջանակներում հաճախորդներն ունեն հնարավորություն օգտվել ARARATBANK TRADING PLATFORM առևտրային հարթակի ընձեռած հնարավորություններից՝ առցանց ստանալով օպերատիվ տեղեկություններ միջազգային ֆինանսական շուկաների վերջին նորություններին և վերլուծություններին, ինչպես նաև առցանց գործառնություններ կատարել զարգացած և զարգացող երկրներում շրջանառվող ֆինանսական գործիքներով (բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր, արտարժույթ, ֆորվարդներ, ֆյուչերսներ, օպցիոններ և այլն):

Բանկը մատուցում է արժեթղթերի տեղաբաշխման, շուկայի ստեղծման, արժեթղթերի պահառության և ռեեստրավարման ծառայություններ, ինչպես նաև իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծառայությունների միջնորդավորում:

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իրականացրել է ՖԻՆԲԱ ՌԻՎԿ ՓԲԸ 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով, 150,000 (մեկ հարյուր հիսուն հազար) հատ պարտատոմսերի երաշխավորված տեղաբաշխումը:

Բանկի կողմից նոր ծառայությունների առաջարկը և մատուցումն իրականացվում է շուկայում սպառողների կողմից ներկայացված պահանջմունքի ուսումնասիրության հիման վրա: Բանկի նոր առաջարկների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տեղ է գտնում ինտերնետում՝ Բանկի տնային էջում, ինչպես նաև գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի սպասարկման սրահներում:

Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ցուցանիշի անվանումը	Հազ. ՀՀ դրամ			
	2019թ. 3-րդ եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2019թ. 2-րդ եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2019թ. 1-ին եռամսյակ (աուդիտ չանցած)	2018թ. 4-րդ եռամսյակ (աուդիտ չանցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	861,121	960,725	387,956	-63,073

Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	36,748,723	36,923,720	37,282,416	37,067,127
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	2.34%	2.60%	1.04%	-0.17%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	861,121	960,725	387,956	-63,073
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	215,163,587	217,476,557	222,193,591	215,509,780
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.40%	0.44%	0.17%	-0.03%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	861,121	960,725	387,956	-63,073
Գործառնական եկամուտ ³	2,640,720	2,249,509	2,154,303	2,276,719
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	32.61%	42.71%	18.01%	-2.77%
Գործառնական եկամուտ	2,640,720	2,249,509	2,154,303	2,276,719
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	215,163,587	217,476,557	222,193,591	215,509,780
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	1.23%	1.03%	0.97%	1.06%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	215,163,587	217,476,557	222,193,591	215,509,780
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	36,748,723	36,923,720	37,282,416	37,067,127
Սեփական կապիտալի մոլտիպլիկատոր (EM)	5.85	5.89	5.96	5.81
Զուտ տոկոսային եկամուտ	1,857,683	1,612,855	1,522,701	1,671,299
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ)	182,199,039	181,208,217	180,110,588	174,681,318
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM),%	1.02%	0.89%	0.85%	0.96%
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ)	4,034,639	3,980,305	3,849,387	3,896,830
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ)	182,199,039	181,208,217	180,110,588	174,681,318
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	2.21%	2.20%	2.14%	2.23%
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ)	2,176,956	2,367,450	2,326,686	2,225,531
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ)	176,467,929	174,385,006	180,975,757	184,101,712

³ Ներառում է զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները, ինչպես նաև ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարները:

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	1.23%	1.36%	1.29%	1.21%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	861,121	960,725	387,956	-63,073
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը, հազ. Հատ	1,760,731	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS), ՀՀ դրամ	489.070	545.640	220.338	-35.822
Սպրեդ, % (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)	0.98%	0.84%	0.85%	1.02%

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի ունեցած կարևոր դեպքերի նկարագիրը

Տեղի է ունեցել Բանկի կանոնադրական կապիտալում բաժնետերերի բաժնեմասնակցության չափի փոփոխություն: 25.06.2019թ.-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ բաժնետեր Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ն վաճառել է, իսկ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ բաժնետեր Բարսեղ Բեգլարյանը ձեռք է բերել 75,531 հատ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ բաժնետոմսեր, որի արդյունքում Բարսեղ Բեգլարյանի բաժնեմասնակցության չափը ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կանոնադրական կապիտալում դարձել է 22.626284%, Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Էս Էյ, Սիկավ-ՍիՖ ԲԸ-ինը՝ 4.289809%:

ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից մայիսի 24-ին գրանցված ծրագրային ազդագրի հիման վրա թողարկված 3,000,000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր ծավալով 20-րդ թողարկման պարտատոմսերը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ գլխավոր տնօրենի՝ 2019թ. օգոստոսի 7-ի N ՑՊ-031-08/19 որոշման համաձայն ցուցակվել են և ընդգրկվել պարտատոմսերի հիմնական (Abond) ցուցակում:

Հիմնական ռիսկերի կամ անորոշությունների նկարագիրը, որոնց հետ առնչվելու է թողարկողը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում

2019թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմել են ընդհանուր վարկային պորտֆելի մոտ 0.74%-ը (1,010,562 հազ. ՀՀ դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 30.09.2019թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 135,824,811 հազ. ՀՀ դրամ՝ 31.12.18թ-ի 122,545,578 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 10.8%-ով:

Համաձայն սթրես թեստերի վատագույն սցենարի՝ վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության նորմատիվի վրա չի գերազանցում 1 տոկոսային կետը (թեստերն իրականացվել են 30.09.2019թ դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա):

Ստորև ներկայացվում են իրացվելիության նորմատիվները 2017-2019 թվականների համար:

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանած թույլատրելի մեծություն	Փաստացի մեծություն 30.09.2019	Փաստացի մեծություն 31.03.2019	Փաստացի մեծություն 31.12.2018	Փաստացի մեծություն 31.12.2017
Ն21	Նվազագույնը 15%	26.24%	26.20%	29.83%	32.0%
Ն22	Նվազագույնը 60%	126.79%	140.10%	147.62%	136.4%

Բարձր իրացվելի ակտիվների մեծ կշիռը ընդհանուր ակտիվներում թույլ է տալիս Բանկին գործել իրացվելիության ցածր ռիսկի պայմաններում, նույնիսկ այն սթրեսային սցենարի դեպքում, երբ տեղի է ունենում ավանդային պորտֆելի 19%-ի և ցափհանջ այլ պարտավորությունների 50%-ի միաժամանակյա արտահոսք: Նկարագրված իրավիճակում իրացվելիության նորմատիվները՝ Ն2*1 և Ն2*2, կազմում են համապատասխանաբար 23.3% և 110.7%:

Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներից ելնելով սահմանափակվում են տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մեծությունը, արժեթղթերի պորտֆելի մեծությունը, կենտրոնացվածությունը և ժամկետայնությունը: Արդյունքում, 100 բազիսային կետով տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխության դեպքում գոյացած հանրագումարային վնասը, ըստ 30.09.2019թ. դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա իրականացված հաշվարկների, չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 1.25%-ը:

Բանկն իրականացնում է ակտիվների ու պարտավորությունների արժույթային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված ու ցածր ռիսկային քաղաքականություն: Ռիսկերի կառավարման գործող ներքին համակարգի պայմաններում 30.09.2019թ. դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա կազմված սթրեսային սցենարի համաձայն՝ արտարժույթի փոխարժեքի 20% փոփոխության դեպքում, արտարժույթային ճեղքվածքի գծով վնասները չեն գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 0.63%-ը:

**Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը
հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար**

Բանկի հեռանկարային զարգացումը միտված է Բանկի ցուցանիշների դինամիկ աճի ապահովմանը, հաճախորդներին հասանելի, նորարարական, շուկայում մրցունակ ծառայությունների մատուցմանն ու հավատարիմ հաճախորդների շրջանակի, որակյալ կադրային ներուժի պահպանմանը, միջազգային գործընկերների հետ փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանը:

Բանկը նպատակադրել է ինչպես ինտենսիվ, այնպես էլ էքստենսիվ աճ իր հիմնական ցուցանիշների և բանկային ծառայությունների բոլոր ուղղությունների գծով՝ ՀՀ ֆինանսաբանկային շուկայում առաջարկելով միջազգային լավագույն բանկային լուծումների և հաճախորդների արագ փոփոխվող կարքների վրա հիմնված ծառայություններ:

Այսպիսով, Բանկը առաջիկա ժամանակահատվածում բանկային համակարգում սուր մրցակցությանը դիմակայելու, իր կայուն ու վստահելի դիրքը պահպանելու և

Ֆինանսատնտեսական ցուցանիշների առաջանցիկ աճի ապահովմանն ուղղված նպատակադրել է զարգացման հետևյալ ռազմավարական առաջնահերթությունները.

1. Բոլոր բանկային ծառայությունների թվային տրանսֆորմացիա (Digital transformation):
2. Անձնակազմի զարգացում (ուշադրություն դարձնելով տաղանդների կառավարմանը):
3. Գործունեության արդյունավետության բարձրացում:
4. Վարկավորման ընդլայնում՝ մանրածախ, սպառողական վարկավորման հաշվին:
5. Ներդրումային ծառայությունների շրջանակի ընդլայնում:
6. Սպասարկման որակի բարելավում:
7. Հաճախորդների աճի ապահովում:
8. Վաճառքի նոր խողովակների զարգացում:
9. Բաժնետոմսերի առաջնային հանրային տեղաբաշխում, բաժնետերերի կազմի դիվերսիֆիկացիա:
10. Մոբայլ բենքինգի զարգացում:

Հավելված 6.1

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏԿՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«30» սեպտեմբերի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ ք.Երևան, Դուշկինի 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(նազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,034,639	11,864,331	4,036,329	11,964,115
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,176,956)	(6,871,092)	(2,314,113)	(6,661,115)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,857,683	4,993,239	1,722,216	5,303,000
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	541,941	1,421,179	389,645	1,079,114
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(216,680)	(545,578)	(219,472)	(583,425)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		325,261	875,601	170,173	495,689
		-		-	
Եկամուտ շահաբաժիններից		1,494	1,494	-	
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	375,617	893,732	393,677	1,100,217
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	80,665	280,466	119,748	400,671
Գործառնական եկամուտներ		457,776	1,175,692	513,425	1,500,888
Զուտ մասհամունքի ակտիվների					
Ինադավոր կրոնատների պահուստներին	7	(41,633)	133,464	352,425	641,426
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,179,155)	(3,485,651)	(1,181,980)	(3,600,137)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(376,685)	(1,086,069)	(483,886)	(1,558,629)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10	-	-	-	
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,043,247	2,606,276	1,092,373	2,782,237
Շահութաբաժնի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(182,126)	(396,474)	(136,983)	(459,361)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		861,121	2,209,802	955,390	2,322,876
Այդ թվում					
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս					
Չվերահսկվող բաժնեմաս					

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2019թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 բ)**

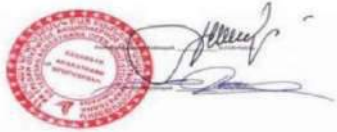
«30» սեպտեմբերի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ ք.երևան, Պուշկինի 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(55,524)	49,429	(34,460)	(338,458)
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	(55,524)	49,429	(34,460)	(338,458)
Դրամական հոսքերի հեջավորում	-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	-	-	-	-
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	92,866	139,765	-	-
Այլ համապարփակ նկատի զծով շահույթահարկ	11,105	(9,886)	6,892	67,692
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	48,447	179,308	(27,568)	(270,766)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	910,168	2,389,710	927,822	2,052,110
Այդ թվում՝				
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս				
Չվերահսկվող բաժնեմաս				

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՐՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)
«30» սեպտեմբերի 2019թ.
ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ Բ.ԵՐԼԱՆ. Պուշկինի 19
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	21,838,090	34,669,350
1.2	Թանկարժեք մետաղների քանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-	-
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	13,933,947	21,327,400
1.4	Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ	15	-	-
1.5	Վոխստվություններ	16	133,029,907	119,978,388
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	36,092,211	33,360,753
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	-	-
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կառնույնական կապիտալում	19	-	-
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,592,808	2,314,940
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	5,780,568	5,667,894
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	3	153,610	141,904
1.12	Այլ ակտիվներ	21	3,375,067	2,355,253
1.13	Գույքի		1,012,602	1,012,602
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		216,808,810	220,828,484
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	78,708,676	93,634,829
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	83,739,029	77,216,316
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	14,020,224	13,253,993
2.4	Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն	25	-	-
2.5	Վճարվելիք գումարներ	26	30,812	34,622
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	3	-	-
2.7	Պահուստներ	30	-	-
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	3,168,174	1,777,474
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		179,666,915	185,917,234
3	Կապիտալ			
3.1	Կառնույնական կապիտալ	28	8,803,655	8,803,655
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	29	8,031,745	8,031,745
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ	30	3,500,000	3,500,000
3.3.2	Վերագմահատման պահուստներ		678,948	658,105
3.4	Զրաշխված շահույթ (վնաս)		16,127,547	13,917,745
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		37,141,895	34,911,250
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		216,808,810	220,828,484

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2019թ.

Հավելված 9.1.

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9 ա)
(անուղղակի մեթոդ)
«30» սեպտեմբերի 2019թ.
ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ք.Երևան, Պուշկինի 19
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1	2	3
Շահույթ հարկումից առաջ	2,782,237	2,606,276
Գործառնական գործունեություն		
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	403,896	632,113
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	747,967	85,193
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	(3,312,801)	(9,768,824)
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	(20,597,994)	8,500,513
Գործառնական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(19,976,695)	2,055,271
Ներդրումային գործունեություն		
Կապիտալ ծախսումներ	(72,116)	(379,799)
Ներդրումներ	(3,504,861)	(3,103,003)
Ներդրումային գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	-	-
Ներդրումային գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(3,576,977)	(3,482,802)
Ֆինանսական գործունեություն		
Փոխառությունների և այլ վճարվելիք գումարների աճ/(նվազում)	11,042,693	(13,476,994)
Վճարված դիվիդենդներ	-	-
Բաժնետոմսերի վաճառք (հետգնում)	-	-
Ֆինանսական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	(239)	(375,742)
Ֆինանսական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	11,042,454	(13,852,736)
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը	259,147	(582,695)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	25,792,355	22,771,540

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը **14.10.2019թ.**

Հավելված 8

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋՄԵԿՑԻԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ճև թիվ 8)
«30» սեպտեմբերի 2019թ.
ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ Բ.ՆՐԱՏԻ, Պուշկինի 19
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի ամվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արժեթղթերի և գործառնությունների վերահսկողակից	Իրական արժեքով՝ ալիս համապատասխան ֆինանսական արժեթղթերի միջոցով չափվող ալիս ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Դրաշխված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահաբաշխումներ	Ընդամենը	Գերախափվող բաժնեմաս	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Ջուտ գումարներ										
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)													
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2018թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,000,000	-	886,937	-	14,432,975	-	35,155,312	-	35,155,312
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IFRS 9-համաձայն սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	103,527	-	(530,034)	-	(426,507)	-	(426,507)
2. Վերահսկվող բաժնեմասերի մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	(332,359)	-	514,804	-	182,445	-	182,445
5. Համաբաշխումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	500,000	-	-	-	(500,000)	-	-	-	-
7.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	500,000	-	-	-	(500,000)	-	-	-	-
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2018թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	658,105	-	13,917,745	-	34,911,250	-	34,911,250

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)													
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	658,105	-	13,917,745	-	34,911,250	-	34,911,250
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործադրման բաժնետոմսերի (բաժնենմասների) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնենմասների, վկայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Այլ համապարփակ նկատու	-	-	-	-	-	-	20,843	-	2,209,802	-	2,230,645	-	2,230,645
13. Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում սնպուններին 2019թ. (չստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	678,948	-	16,127,547	-	37,141,895	-	37,141,895

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2019թ.

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2019թ.-ից մինչև 30 սեպտեմբերի 2019թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 30 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 29-ը՝ ՀՀ մարզերում և 1-ը՝ ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2019թ.-ի երրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 940 մարդ:

14.12. 2016թ. Միացման պայմանագրով ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին միացել է ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն: Միացման արդյունքում ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի ակտիվներն ու պարտավորությունները, իրավունքներն ու պարտականությունները անցել են ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին:

Սույն ծանոթագրություններում ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդները ներառում են նաև ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ից ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին անցած մնացորդները:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից, ինչպես նաև Եվրասիական Տնտեսական Միությունում զարգացումներից, որի հետ շարունակվում է ՀՀ տնտեսության ինտեգրումը:

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

1.3 Կորպորատիվ կառավարում.

1.3.1. Բանկի խորհուրդը բաղկացած է վեց անդամներից հետևյալ կազմով.

Արզիկ Սուվարյան-խորհրդի նախագահ,
Շաբդան Տազայել-խորհրդի անդամ,
Կորյուն Աթոյան-խորհրդի անդամ,
Նարեկ Բեգլարյան-խորհրդի անդամ,
Վարդան Արամյան-խորհրդի անդամ
Սիեր Անանյան-խորհրդի անդամ:

1.3.2. Բանկի վարչությունը բաղկացած է ութ անդամներից հետևյալ կազմով.

Աշոտ Օսիպյան-վարչության նախագահ, գործադիր տնօրեն,
Դավիթ Զարությունյան-վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ,
Բագրատ Ճզմաչյան -վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Կարեն Սարգսյան -վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Տիգրան Գալստյան -վարչության անդամ, գլխավոր հաշվապահ,
Սուրեն Կարապետյան -վարչության անդամ, Խնդրահարույց վարկերի սպասարկման վարչության պետ,
Զարուհի Մելքոնյան -վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների և թղթակցային հաշիվների վարչության պետ,
Կարեն Զակոբյան -վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ

1.3.3. Կանոնադրական կապիտալը

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ը հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն: Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է թվով 1,760,731 հատ 5,000 ԶԶ դրամ անվանական արժեքով հասարակ բաժնետոմսերից: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բաժնետերերի քանակը 73 է: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են "Ֆլեշ" Սպր-ն և Բարսեղ Բեգլարյանը:

1.3.4. Բանկի ղեկավարության վարձատրությունը

Կատարվում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա: Բանկի ղեկավարությանը պարգևավճարներ չեն վճարվում:

1.3.5. Արտաքին աուդիտ

Ընտրությունը կատարվում է մրցութային եղանակով: Արտաքին աուդիտի վարձատրության չափը որոշվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

ԵՎ ՖՀՄՍ 9-ի, և՛ ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն՝ տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ամորտիզացված արժեքով չափվող բոլոր ֆինանսական գործիքների, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ինչպես նաև ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն՝ մինչև մարման ժամկետը պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի դասակարգվող տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների տոկոսային եկամուտը նույնպես հաշվառվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշտությամբ զեղչում է գնահատված ապագա դրամական մուտքերը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի կամ անհրաժեշտության դեպքում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև ֆինանսական ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեք:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը (և, հետևաբար, ակտիվի ամորտիզացված արժեքը) հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար, գանձումներ և ծախսեր, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասն են: Բանկը ճանաչում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով հատույցադրույքը, որը ներկայացնում է վարկի ակնկալվող գործողության ժամկետի նկատմամբ կայուն հատույցադրույքի լավագույն գնահատումը: Այսպիսով, այն ճանաչում է տարբեր փուլերում գանձվող պոտենցիալ տարբեր տոկոսադրույքների ազդեցությունը և գործիքի կյանքի ընթացքում այլ ազդեցությունները (ներառյալ կանխավճարները, տուգանքները և գանձումները):

Եթե ֆինանսական ակտիվի գծով դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ակնկալիքները վերանայվում են պարտքային ռիսկից չբխող պատճառներով, ապա հաշվեկշռում ճշգրտումը հաշվառվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի դրական կամ բացասական ճշգրտում տոկոսային եկամտի ավելացմամբ կամ նվազմամբ: Գործողումը հետագայում ամորտիզացվում է տոկոսային և նմանատիպ եկամտի միջոցով շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Խմբի/Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ փոխարժեքային տարբերություններից հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2018թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. սեպտեմբերի 30
• ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	483.75	475.97
• ՀՀ դրամ/1 Եվրո	553.65	519.81

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության "Այլ ծախսեր" հոդվածում:

2.4.4. Ֆինանսական գործիքներ

2.4.5. Ծանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.6. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ- 2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով "մայր գումար" է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: "Տոկոսը" կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական ակտիվներ- մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները հետևյալ դասերից մեկում.

- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող,
- վաճառքի համար մատչելի և
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և այս դասի շրջանակում՝ որպես
 - առևտրային նպատակներով պահվող կամ
 - նախորոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.7. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

2018 թվականի հունվարի 1-ից իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով

շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.8. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինջ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.7.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվել են փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով և ակտիվը չի ապաճանաչվել, ապա ակտիվի արժեզրկումը չափվում է՝ օգտագործելով մինչև փոփոխությունը կիրառվող տոկոսադրույքը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.9. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն զտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.10. Արժեզրկում

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները ("ECL") հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ չահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Բանկը համարում է, որ պարտքային արժեթղթերը ունեն ցածր պարտքային ռիսկ այն դեպքում, երբ վեջինիս պարտքային ռիսկի վարկանիշը համապատասխանում է համընդհանուր ընդունված "ներդրումային" վարկանիշի սահմանմանը:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը նշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև

ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:

- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված խումբ - ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Ձեռքբերված կամ ստեղծված արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագոծումը և չկատարված վճարումների հաշվեգրված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային

կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:

- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ համաձայն շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների ("ծախսային իրադարձություններ") արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի

միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ միջև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական միջոցների հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Բանկը չի կարող կանխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, սեփական կապիտալից վերաձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

2.4.11. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռք բերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.12. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.13. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.15. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապահին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.16. Ներդրումային արժեթղթեր

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ

- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեքուղծը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Ներդրումային արժեթղթերը սկզբնապես չափվել են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով ուղղակի ծախսերը՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի դեպքում և հետագայում, դասակարգումից կախված, հաշվարկվել են որպես կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, կամ վաճառքի համար մատչելի:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ համաձայն դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքների, փոխարժեքների կամ բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով, ընդ որում օգուտներն ու վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներառված կուտակված շահույթը կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռքբերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Կարգավորվող ֆինանսական շուկաներում ակտիվորեն վաճառվող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը որոշվում է հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գների միջոցով: Ակտիվ շուկա չունեցող գործիքների իրական արժեքը որոշվում է գնահատման մոդելների միջոցով: Նման մոդելները ներառում են վերջին շուկայական անկախ գործառնությունները, էականորեն չտարբերվող ակտիվների շուկայական գներին հղում կատարելը, զեղչված դրամական հոսքերի

վերլուծությունը: Հակառակ դեպքում՝ ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

Բանկը որոշ ներդրումային արժեթղթեր նախանշում է որպես իրական արժեքով չափվող՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում:

2.4.17. Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները ("ռեպո") դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր" և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը ("հակադարձ ռեպո") չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.18. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության "Ձուտ առևտրային եկամուտ" հոդվածում:

2.4.19. Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձակալ

Ֆինանսական վարձակալությունը, որը արտացոլում է Բանկի սեփական ակտիվներին բնորոշ բոլոր իրավունքներն ու պարտավորությունները, ճանաչվում է որպես ակտիվ և պարտավորություն այն գումարով, որը վարձակալության սկզբում հավասար է վարձակալված գույքի իրական արժեքին կամ վարձակալական նվազագույն վճարների ներկա արժեքով, եթե վերջինս ավելի ցածր է: Վարձակալական նվազագույն վճարների ներկա արժեքը որոշելիս օգտագործվում է վարձակալության պայմանագրով նախատեսվող տոկոսադրույքը, եթե այն հնարավոր է որոշել, հակառակ դեպքում՝ վարձակալին մատչելի

վարկերի տոկոսադրույքը: Վարձակալության հետ կապված սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ակտիվի արժեքում: Վարձակալական նվազագույն վճարները ճանաչվում են վարձակալության ընթացքում՝ նվազեցնելով չմարված պարտավորությունը: Ֆինանսական ծախսը բաշխվում է վարձակալության ժամկետի ընթացքում ըստ ժամանակաշրջանների այնպես, որ ապահովի ամփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում պարտավորության մնացորդի նկատմամբ:

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության սկզբում Բանկը ֆինանսական վարձակալությամբ տրամադրած ակտիվները հաշվառում է ներդրումների զուտ գումարով: Այս գործառնությունները ներկայացվում են որպես հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի ամփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում գրավի առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձատու

Գործառնական վարձակալությանը ենթակա ակտիվները Բանկի կողմից ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են դրանց բնույթի համապատասխան: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես այլ եկամուտ շահույթում կամ վնասում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են այլ գործառնական եկամուտներում: Վարձատուի կողմից վարձակալական գործարքը իրականացնելու նպատակով վարձակալին խրախուսելու հետ կապված ընդհանուր ծախսումները ճանաչվում են որպես վարձակալությունից եկամուտի նվազեցում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալությունից եկամուտներ վաստակելու նպատակով կատարված սկզբնական ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք կատարվում են:

2.4.20. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հոդը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	8	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-8	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում:

2.4.21. Գուդվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Դուստր ընկերությունների ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը ճանաչվում է գուդվիլի և ոչ նյութական ակտիվների կազմում: Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է խմբի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են

այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե՛ ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուղվիլը, պետք է

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուղվիլի վերլուծության տեսանկյունից խմբի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր
- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեզմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8 "Գործառնական սեզմենտներ" ստանդարտի:

Գուղվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուղվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.22. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: (Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեսթավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Բանկը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:)

2.4.23. Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

2.4.24. Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.25. Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.26. Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխիքները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, իսկ սկզբնական իրական արժեքը ամորտիզացվում է երաշխիքի կամ պարտավորվածության գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Հետագայում նրանք չափվում են հետևյալ կերպ.

- 2018թ. հունվարի 1-ից՝ ամորտիզացված գումարից և կորուստների գծով պահուստների գումարից առավելագույնով,
- մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը՝ ամորտիզացված գումարի և պայմանագրերից բխող հնարավոր վճարների ներկա արժեքի առավելագույնով,

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.27. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.4.28. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզնենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզնենտներից և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզնենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Բանկի եկամուտը բխում է հայկական աղբյուրներից:

Կամ

Գործառնական սեզնենտը հանդիսանում է Բանկի/Խմբի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզնենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզնենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզնենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզնենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի/Խմբի աշխարհագրական սեզնենտները ներկայացված են

հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում:

Ներդրումային արժեքի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեքըները ներառում են ՀՀ ԿԲ, պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեքըները որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Ածանցյալ գործիքներ

Ակտիվ շուկայում չհաշվառվող ֆինանսական ածանցյալ գործիքների իրական արժեքները սահմանվում են գնահատման մեթոդների կիրառմամբ: Ածանցյալ գործիքների գնահատումը ներառվում է մեկ արժույթային տոկոսադրույքի սվոպի, բազմարժույթային տոկոսադրույքի սվոպի գործարքներում և փոխարժեքի ֆորվարդային պայմանագրերում: Այս գործարքների իրական արժեքը սահմանվում է որպես հաստատուն դեբիտորական պարտքերի և լողացող պարտավորության ներկա արժեքների միջև տարբերություն կամ հակառակը: Լողացող պարտավորության ներկա արժեքը սահմանվում է ըստ գրոյական արժեկտրոնային կորից ստացված զեղչային գործոնների: Եթե գնահատման մեթոդները կիրառվում են իրական արժեքը սահմանելու համար, դրանք հաստատվում կամ պարբերաբար վերլուծության են ենթարկվում որակավորված մասնագետների կողմից՝ անկախ առաջացման պայմաններից: Այնքանով, որքանով գործնականում հնարավոր է, մոդելները կիրառում են միայն դիտարկելի տվյալները, այնուամենայնիվ, այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսին պարտքային ռիսկն է (ինչպես սեփականատիրոջ, այնպես էլ պայմանագրային գործընկերոջ), փոփոխականությունները և կոռելյացիաները պահանջում են Ղեկավարության գնահատականը: Այս ապագա դրամական միջոցներից ցանկացածի գերազնահատումը և թերազնահատումը կարող է պահանջել այս ածանցյալների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտում:

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ

Համապատասխան ՖՀՄՍ 5-ի "Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ", որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները պետք է չափվեն հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: Բանկն օգտվել է անկախ գնահատողի ծառայություններից այդ ակտիվների արժեքի որոշման համար:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական միջոցների հոսքերի նվազումները:

Ծանոթագրություն 3 Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	252,640	200,580	270,241
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	9,166,197	9,176,389	12,203,029
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,909,705	1,822,443	2,449,849
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	505,489	699,643	863,282
Այլ տոկոսային եկամուտ	30,300	65,060	74,544
ԸՆԴՀԱՄԵՆՐ	11,864,331	11,964,115	15,860,945

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	4,275,569	4,025,255	5,497,343
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,810,876	1,890,195	2,450,738
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	605,251	577,561	781,436
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	83,492	127,066	131,058
Այլ տոկոսային ծախսեր	95,904	41,038	47,624
ԸՆԴՀԱՄԵՆՐ	6,871,092	6,661,115	8,908,199

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	4,993,239	5,303,000	6,952,746
--	------------------	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Դրամարկղային գործառնություններից	99,155	98,986	136,045
Հաշվարկային ծառայություններից	565,499	497,867.00	695,740
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	8,909	13,151.00	19,811
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	294,740	149,117.00	209,664
Վճարային քարտերի սպասարկումից	452,876	319,993.00	488,324
Լոնբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ			
Այլ կոմիսիոն վճարներ	-	-	-
ԸՆԴՀԱՄԵՆՐ	1,421,179	1,079,114	1,549,584

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
--	---------------------------	---------------------------	---------------------------

Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	132,877	73,275	103,879
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	345,637	451,925	643,724
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	2,605	9,276	9,996
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	29,597	24,859	28,412
Այլ կոմիսիոն վճարներ	34,862	24,090	32,465
Ընդամենը	545,578	583,425	818,476

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	875,601	495,689	731,108
--	----------------	----------------	----------------

	01.01.2019-30.09.2019	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2018-31.12.2018
Եկամուտ շահաբաժիններից	1,494	-	1,358
Ընդամենը	1,494	-	1,358

**Ծանոթագրություն 5 Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ**

	01.01.2019-30.09.2019	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2018-31.12.2018
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	-	6,000	6,000
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
ածանցյալներից	-	6,000	6,000
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(24,121)	(268,574)	(308,030)
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
ածանցյալներից	(24,121)	(268,574)	(308,030)
Ընդամենը	(24,121)	(262,574)	(302,030)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2019-30.09.2019	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2018-31.12.2018
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	16,076	42,409	25,820
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	16,076	42,409	25,820
ածանցյալներից	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	126,469	217,497	247,413
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	126,469	217,497	247,413
ածանցյալներից	-	-	-

Ընդամենը	142,545	259,906	273,233
----------	---------	---------	---------

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	726,730	803,844	1,054,122
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	10,168	212,064	212,984
Ընդամենը	736,898	1,015,908	1,267,106

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	38,785	145,301	209,623
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(375)	(58,324)	(74,484)
Ընդամենը	38,410	86,977	135,139

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	893,732	1,100,217	1,373,448
--	---------	-----------	-----------

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ"

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	382,544	313,197	428,909
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	(345)	17,985	17,955
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(189,243)	(34,985)	(61,213)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-
Այլ եկամուտներ	87,510	104,474	131,988
Ընդամենը	280,466	400,671	517,639

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	55,916	-	-

Պահուստին կատարված մասնահանումներ	50,359	92,190	96,049
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(62,656)	(115,650)	(137,897)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(12,297)	(23,460)	(41,848)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված զուևարների վերադարձ	-		
Պահուստի օգտագործում	(38,966)	46,048	97,764
Վերջնական մնացորդ	4,653	22,588	55,916

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2019-30.09.2019	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2018-31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	58,688	25,273	25,273
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	139,607	229,041	770,669
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(105,620)	(72,518)	(690,493)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	33,987	156,523	80,176
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված զուևարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(3,608)	13,204	(46,761)
Վերջնական մնացորդ	89,067	195,000	58,688

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների գծով	01.01.2019-30.09.2019	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2018-31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	2,567,190	2,037,077	2,037,077
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	3,267,824	3,473,603	4,339,004
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(3,475,448)	(4,545,995)	(4,784,522)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(207,624)	(1,072,392)	(445,518)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված զուևարների վերադարձ	715,639	688,719	888,717
Պահուստի օգտագործում	(280,301)	(142,908)	86,914
Վերջնական մնացորդ	2,794,904	1,510,496	2,567,190

Ներդրումների գծով	01.01.2019-30.09.2019	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2018-31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	(22,695)	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	13,543	233,892	22,695
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ		-	-
Պահուստին կատարված զուտ			

մասհանումներ	13,543	233,892	22,695
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	9,152	-	(22,695)
Վերջնական մնացորդ	-	233,892	-

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	32,622	24,144	24,144
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	1,111,597	1,057,811	1,478,791
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(1,080,503)	(1,023,207)	(1,493,117)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	31,094	34,604	(14,326)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	2,442	-	-
Պահուստի օգտագործում	(15,469)	(49,056)	22,804
Վերջնական մնացորդ	50,689	9,692	32,622

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	16,136	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	339,074	390,884	520,174
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(331,241)	(361,477)	(512,136)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	7,833	29,407	8,038
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	8,098
Վերջնական մնացորդ	23,969	29,407	16,136

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	(133,464)	(641,426)	(390,783)
--	------------------	------------------	------------------

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները մասամբ են ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	2,538,521	2,359,092	3,435,524

Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-	17
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	6,928	3,672	5,125
Գործուղման ծախսեր	33,467	32,441	52,567
Ապահովագրության ծախսեր	21,054	13,831	20,911
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	188,835	172,077	209,631
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	288,951	275,025	365,954
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	18,037	14,430	25,418
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	90,441	84,749	114,993
Տրանսպորտային ծախսեր	19,322	26,854	36,282
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	169,551	160,193	237,476
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	52,140	49,613	69,282
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	6,886	5,868	7,348
Այլ վարչական ծախսեր	51,518	402,292	540,100
Ընդամենը	3,485,651	3,600,137	5,120,628

* 2019թ. երրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 940 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 283.26 հազ.դրամ:

* 2018թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 924 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 296.62 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	-	13,363
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	104,536	73,284	103,211
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	43,313	108,757	129,725
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	10,304	10,304
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	717,306	1,151,863	3,158,415
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկոհմից	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	96,173	90,667	70,667
Այլ ծախսեր*	124,741	123,754	172,681
Ընդամենը	1,086,069	1,558,629	3,658,366

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-

Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

Ծանոթագրություն 11 Հաիութահարկի գծով ծախս

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Ընթացիկ հաիութահարկի գծով ծախս	410,000	450,000	738,373
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(13,526)	9,361	(65,089)
Ընդամենը	396,474	459,361	673,284

	01.01.2019- 30.09.2019	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2018- 31.12.2018	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,606,276	-	1,188,088	-
Շահութահարկ՝ դրույթաչափով	521,255	20	237,618	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	(22,428)	-	(27,700)	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	(102,353)	-	463,366	-
Ընդամենը	396,474	-	673,284	-

	Մնացորդը 31.12.2018թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 30.09.2019թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	308,545	42,138	-	350,683
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	21,772	(21,772)	-	-
Այլ ակտիվների գծով	125,894	216,216	-	342,110
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	160,879	(152,306)	-	8,573
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	166,641	153,517	(123,085)	197,073
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	132,971	-	(123,085)	9,886
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	33,670	114,386	-	148,056
Այլ պարտավորությունների գծով	-	39,131	-	39,131
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	141,904	(111,379)	123,085	153,610

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,209,802	2,322,876	514,804
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,209,802	2,322,876	514,804
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.26	1.32	0.29

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,389,710	2,052,110	182,445
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,389,710	2,052,110	182,445
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1.36	1.17	0.10

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	30.09.2019	31.12.2018
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,818,959	7,844,922
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,070,905	577,857
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	12,745,488	25,305,465
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Ղեկավարված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	204,000	942,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(1,262)	(1,394)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,838,090	34,669,350

*30.09.19թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 10 809 085 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.18թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 9 873 750 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.09.19թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում ղեկավարված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 204 000 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.18թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում ղեկավարված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 942 500 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2019	30.09.2019	01.01.2018	31.12.2018
Կանխիկ դրամական միջոցներ	7,844,922	6,818,959	6,137,212	7,844,922
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	577,490	2,070,905	1,476,652	577,857
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,305,465	12,745,488	29,647,732	25,305,465
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	942,500	204,000	620,000	942,500
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	9	45,009	9	9
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	4,906,616	1,091,178	782,821	4,906,616
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,470)	(1,293)	-	(1,394)
Ընդամենը	39,577,002	22,975,539	38,664,426	39,577,369

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ

	30.09.2019	31.12.2018
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.2019	31.12.2018
ՀՀ բանկերում	45,009	9
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	447,606	4,371,403
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	643,573	535,213
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,136,188	4,906,625
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	238,175	9,065,037
- վարկեր և ավանդներ	-	2,031,745
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	6,886,673
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	238,175	146,619
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	2,443,528	-
- վարկեր և ավանդներ	66,060	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-

- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	2,377,468	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	11	11,359
Ընդամենը	2,681,714	9,076,396
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(4,653)	(54,522)
Ջուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,813,249	13,928,499

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	9,432,367	6,747,534
- վարկեր և ավանդներ	2,526,382	2,556,290
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	6,905,944	4,170,639
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	41	20,605
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	264,789	272,083
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	264,789	272,083
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	491,313	424,411
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	491,313	424,411
Հաշվեգրված տոկոսներ	21,296	13,561
Ջուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,209,765	7,457,589
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(89,067)	(58,688)
Ջուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,120,698	7,398,901
Ջուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,933,947	21,327,400

*30.09.19թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 33 664 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.18թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 146 986 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.09.19թ. դրությամբ դեպոզիտային և ֆինանսական կազմակերպությունում 77 256 հազ.ՀՀ դրամ (162.3 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 187 532 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար, Ինտերակտիվ Բրոկերս ՍՊԸ-ում 25 326 հազ.ՀՀ դրամ (53.2 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար, 71 620 հազ.ՀՀ դրամ (137.8 հազ. եվրո) գումար և 380 հազ. ՀՀ դրամ (1.06 հազ. Կանադական դոլար)՝ հաճախորդների համար արժեթղթեր ձեռք բերելու համար:

**31.12.18թ. դրությամբ դեպոզիտային և ֆինանսական կազմակերպությունում 78 060 հազ.ՀՀ դրամ (161.4 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 190 598 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար, Ինտերակտիվ Բրոկերս ՍՊԸ-ում 7 661 հազ.ՀՀ դրամ (15.9 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար և 5 830 հազ.ՀՀ դրամ (10.5 հազ եվրո) գումար հաճախորդների համար արժեթղթեր ձեռք բերելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	30.09.2019	31.12.2018
Վարկեր,այդ թվում՝	105,546,518	100,009,528
ՀՀ Կառավարությանը	2,301,402	2,992,238
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին		-
հիպոթեքային	18,611,631	17,344,004
Օվերդրաֆտ	9,211,832	7,798,178
Վարկային քարտեր	19,231,537	13,699,617
Ֆակտորինգ	65,556	43,490
Ֆինանսական լիզինգ	155,906	282,939
Հետգնման պայմանագրեր	970,287	105,702
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	643,175	606,124
Ընդամենը վարկեր	135,824,811	122,545,578
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,794,904)	(2,567,190)
Ընդամենը զուտ վարկեր	133,029,907	119,978,388

30.09.19թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 52 954 512 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 900 հատ վարկ:

31.12.18թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 50 226 331 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 969 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30.09.2019		31.12.2018	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	66,060	1	9,252,978	10
Ֆինանսական կազմակերպություններ	2,526,382	78	6,392,369	71
Պետական ձեռնարկություններ	2,308,170	27	3,612,014	12
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	69,598,559	1,245	66,601,347	1,182
խոշոր ձեռնարկություններ	12,593,504	122	17,809,745	117
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	57,005,055	1,123	48,791,603	1,065
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	54,087,729	35,277	42,806,806	31,034
սպառողական վարկեր	12,440,085	21,518	8,881,493	19,513
հիփոթեքային վարկեր	18,611,631	1,408	17,344,004	1,335
վարկային քարտեր	19,211,995	10,174	13,679,921	8,369
այլ վարկեր	3,824,018	2,177	2,901,388	1,817
Անհատ ձեռնարկատերեր	9,187,177	1,033	8,919,287	1,037
Հաշվեգրված տոկոսներ	655,966	-	631,044	-
Ընդամենը	138,430,043	37,661	138,215,845	33,346
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,477,345)	-	(2,567,190)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	135,952,698	37,661	135,648,655	33,346

30.09.2019թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 42 987 511 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 31.65%-ը և նորմատիվային կապիտալի 120.75%-ը:

31.12.2018թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 35 247 078 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 25.78%-ը և նորմատիվային կապիտալի 100.94%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	30.09.2019	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2018	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	12,513,975	9.26	17,008,701	13.95
Գյուղատնտեսություն	3,962,280	2.93	3,029,524	2.48
Շինարարություն	12,301,357	9.10	9,977,691	8.18
Տրանսպորտ և կապ	5,546,940	4.10	3,928,767	3.22
Առևտուր	26,002,518	19.24	23,810,725	19.53
Սպառողական	30,980,346	22.92	22,498,642	18.45
Հիփոթեքային վարկեր	18,611,631	13.77	17,344,004	14.22
Սպասարկման ոլորտ	12,182,785	9.01	10,352,296	8.49
Այլ	13,079,804	9.68	13,989,104	11.47
Հաշվեգրված տոկոսներ	643,175	-	606,124	-
Ընդամենը	135,824,811	100	122,545,578	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30.09.2019	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2018	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	135,029,046	99.89	121,811,375	99.89
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	47,120	0.03	34,582	0.03
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	105,470	0.08	93,497	0.08
Հաշվեգրված տոկոսներ	643,175	-	606,124	-
Ընդամենը	135,824,811	100.00	122,545,578	100.00

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	30.09.2019	31.12.2018
Անշարժ գույք	97,839,790	81,771,081
Շարժական գույք	436,048	870,975
Շրջանառու միջոցներ	136,674	373,265
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	11,270,778	10,588,041
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	9,471,958	7,722,014
Դրամական հոսքեր	12,772,364	16,015,140
Դրամական միջոցներ	376,317	209,561
Արժեթղթեր	3,358,881	3,353,244
Այլ	162,001	1,642,257
Ընդամենը վարկեր	135,824,811	122,545,578

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	30.09.2019	31.12.2018
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	23,957,983	26,215,993
- գանձապետական պարտատոմսեր	23,957,983	26,215,993
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	23,957,983	26,215,993

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30.09.2019	31.12.2018
--------------------------------	-------------------	-------------------

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	11,749,914	85,780	6,715,768	85,780
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	11,749,914	-	6,715,768	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	85,780	-	85,780
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	11,749,914	85,780	6,715,768	85,780

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30.09.2019		31.12.2018	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	297,192	-	341,870	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	297,192	-	341,870	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	1,342	-	1,342
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	1,342	-	1,342
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	297,192	1,342	341,870	1,342

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի	-	-
--	---	---

միջոցով չափվող արժեքներ վերագնահատում		
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեքներ	36,092,211	33,360,753

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 30.09.19թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
"ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				87,122	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.18թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
"ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				87,122	

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակում մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները բացակայում են:

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա - միջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	4,290,762	2,797,409	1,587,000	150,602	345,301	1,197,278	10,368,352
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում							
Ավելացում	14,698	322,292	82,604	22,890	77,946	115,706	636,136
Օտարում	-	(8,699)	(41,644)	-	(13,973)	-	(64,316)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,305,460	3,111,002	1,627,960	173,492	409,274	1,312,984	10,940,172
Մնացորդի ճշգրտում		96	(161)	-	(2,784)	8,967	6,118
Ավելացում	2,389	247,496	220,701	42,065	48,669	7,722	569,042
Օտարում	-	(26,822)	(10,620)	(19,650)	(7,226)	-	(64,318)
Վերադասակարգում							-
Դուրսգրում	-	(1,245)	(13,776)	-	(40,584)	-	(55,605)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,307,849	3,330,527	1,824,104	195,907	407,349	1,329,673	11,395,409
Կուտակված մաշվածություն							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	686,234	2,051,445	1,191,750	127,036	194,927	427,328	4,678,720
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	119,133	248,881	141,288	15,976	16,236	106,037	647,551
Օտարում	-	(8,699)	(39,499)	-	(5,795)	-	(53,993)
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	805,367	2,291,627	1,293,539	143,012	205,368	533,365	5,272,278
Մնացորդի ճշգրտում	-	386	(384)	-	-	(1,810)	(1,808)
Ավելացում	59,867	192,843	73,193	4,917	11,196	87,006	429,022
Օտարում	-	(26,822)	(10,620)	(19,650)	(7,226)	-	(64,318)
Դուրսգրում	29,906	(1,245)	(13,776)	-	(35,218)	-	(20,333)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	895,140	2,456,789	1,341,952	128,279	174,120	618,561	5,614,841
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3,412,709	873,738	482,152	67,628	233,229	711,112	5,780,568
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,500,093	819,375	334,421	30,480	203,906	779,619	5,667,894

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	30.09.2019	31.12.2018
---	------------	------------

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	5,069,456	4,888,275
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	711,112	779,619
Ընդամենը	5,780,568	5,667,894

2019թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 46 858 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2018թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 111 671 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	30.09.2019	31.12.2018
Բնագանձված գրավ	1,592,808	2,314,940
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,592,808	2,314,940

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30.09.2019	31.12.2018
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	322,664	1,057,810
Ընդամենը	322,664	1,057,810
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(42,466)	(31,361)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	280,198	1,026,449

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	30.09.2019	31.12.2018
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	240,034	18,077
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	29,197	30,347
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	7,388	8,334
Կանխավճարներ մատակարարներին	426,060	483,843
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	517,508	182,479
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	1,220,187	723,080
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,140)	(1,261)
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	1,216,047	721,819

Այլ ակտիվներ	30.09.2019	31.12.2018
Պահեստ	53,775	54,049
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	282,090	21,019
Այլ ակտիվներ	419,949	531,917
Ընդամենը	755,814	606,985
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,821)	-
Ընդամենը	752,993	606,985

Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցներ

	30.09.2019	31.12.2018
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցներ	1,386,481	-
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցների կուտակված մաշվածություն	(260,652)	-
Ընդամենը	1,125,829	-

Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,375,067	2,355,253
	30.09.2019	31.12.2018
Գույքի	4,404,337	4,404,337

Գուդվիլի ամորտիզացիա	(3,391,735)	(3,391,735)
Ընդամենը գուդվիլ	1,012,602	1,012,602

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.2019	31.12.2018
ՀՀ կենտրոնական բանկ	3,522	3,314
ՀՀ բանկերի	186	188
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	3,708	3,502
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	652,885	5,150,054
-վարկեր	652,885	1,150,056
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	3,999,998
ՀՀ բանկեր	1,189,925	-
-վարկեր և ավանդներ	951,940	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-այլ	237,985	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	3,448,803	1,069,970
-վարկեր և ավանդներ	1,138,499	1,064,339
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	2,310,304	5,631
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	22,559	11,993
Ընդամենը	5,314,172	6,232,017
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,074,384	1,154,499
-վարկեր և ավանդներ	70,091,829	84,589,784
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	299,076	110,739
-հաշվեգրված տոկոսներ	925,507	1,544,288
Ընդամենը	73,390,796	87,399,310

Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	78,708,676	93,634,829
--	-------------------	-------------------

30.09.2019թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 56 926 434 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

31.12.2018թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 72 793 974 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30.09.2019	31.12.2018
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	358,204	235,280
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	177,678	521,521
-այլ	76	76
-հաշվեգրված տոկոսներ	6,664	9,324
Ընդամենը	542,622	766,201
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	23,980,480	22,715,848
-ժամկետային ավանդներ	1,428,766	1,553,647
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	951,905	299,325
-հաշվեգրված տոկոսներ	88,525	51,841
Ընդամենը	26,449,676	24,620,661
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	227,005	272,804
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-այլ	-	39
-հաշվեգրված տոկոսներ	169	46
Ընդամենը	227,174	272,889
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,200,767	1,262,876
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	13,729	12,859
-հաշվեգրված տոկոսներ	49	29
Ընդամենը	2,214,545	1,275,764
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	16,677,100	14,504,306
-ցպահանջ ավանդներ	54,678	50,345
-ժամկետային ավանդներ	30,009,774	28,458,171
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-ժամկետային փոխառություն	1,951,469	1,983,368.0
-այլ	350,281	227,789
-հաշվեգրված տոկոսներ	349,308	304,974
Ընդամենը	49,392,610	45,528,953
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	927,902	
-ընթացիկ հաշիվներ	22,104	1,429,192
-ցպահանջ ավանդներ	3,889,131	57,941
-ժամկետային ավանդներ	-	3,194,595

-այլ	48,631	49,426
-հաշվեգրված տոկոսներ	24,634	20,694
Ընդամենը	4,912,402	4,751,848
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	83,739,029	77,216,316

30.09.2019թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 2 113 055 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2018թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 855 359 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	30.09.2019	31.12.2018
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	20	28
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	1	1
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	4,709	4,551
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	78	81
Ընդամենը	4,808	4,661

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30.09.2019	31.12.2018
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	13,899,250	13,126,250
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	120,974	127,743
Ընդամենը	14,020,224	13,253,993

03.06.19թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120 000 հատ սովորական պարտատոմս:

23.07.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 9.5 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

11.06.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 8 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

22.01.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 8 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

02.10.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

28.10.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 6.5 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	30.09.2019	31.12.2018
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ՝	-	-
- ֆյուչերս	-	-
- ֆորվարդ	-	-
- օպցիոն	-	-
- սվոպ	-	-
- այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	30.09.2019	31.12.2018
Շահաբաժիններ	2,704	3,474
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	28,108	31,148
Ընդամենը	30,812	34,622

Ծանոթագրություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	30.09.2019	31.12.2018
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	197,073	166,641
Հետաձգված հարկային ակտիվ	350,683	308,545
Ընդամենը	(153,610)	(141,904)

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	30.09.2019	31.12.2018
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	459,940	769,663
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	442,494	530,867
Ընդամենը	17,446	238,796

Ծանոթագրություն 27
Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	30.09.2019	31.12.2018
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	118	120
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	60,972	29,938
Այլ հաշվարկների գծով	-	6,373
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	459,940	238,796
-ԱԱՀ-ի գծով	6,035	12,126
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	99,498	184,818
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	5,562	7,315
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	835,203	781,055
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	120,538	322,183
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	1,188,207	-
Այլ պարտավորություններ	392,101	194,750
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	3,168,174	1,777,474

Ծանոթագրություն 28
Կանոնադրական կապիտալ

	30.09.2019	31.12.2018
Սովորական բաժնետոմսեր	8,803,655	8,803,655
Բաժնետոմսերի քանակը	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	8,803,655	8,803,655

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

30.09.2019թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,991,940	22.62%	
Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ- ՍԻՖ	377,660	4.29%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

31.12.2018թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,614,095	18.33%	
Ռուռալ Իմպուլս Հիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ- ՍԻՖ	755,315	8.58%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	30.09.2019	31.12.2018
Սովորական բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	30.09.2019	31.12.2018
Էմիսիոն եկամուտ	8,031,745	8,031,745
Ընդամենը	8,031,745	8,031,745

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	30.09.2019	31.12.2018
-գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	678,948	658,105
Ընդամենը	4,178,948	4,158,105

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

30.09.2019թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

30.09.2019թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	30.09.2019	31.12.2018
Չօգտագործված վարկային գծեր	10,084,083	11,124,842
Տրամադրված երաշխիքներ	3,176,856	3,022,042
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	60,972	29,938
Ընդամենը	13,321,911	14,176,822
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	23,969	-
Ընդամենը	13,297,942	14,176,822

Ծանոթագրություն 30.4 Չբաշխված շահույթ (վնաս)

Չբաշխված շահույթ	30.09.2019	31.12.2018
-ընթացիկ տարվա	2,209,802	514,804
-նախորդ տարվա	13,917,745	13,402,941
Ընդամենը	16,127,547	13,917,745

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:
Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.2018թ. և 30.09.2019թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	30.09.2019				31.12.2018			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	50,328	60,941	222,803	334,072	1,732,957	58,146	215,660	2,006,763
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	46,129	127,642	982,611	1,156,382	1,910,085	261,440	9,100,719	11,272,244
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	45,778	174,767	664,689	885,234	3,592,714	258,645	9,093,576	12,944,935
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (համախառն)	50,679	13,816	540,725	605,220	50,328	60,941	222,803	334,072
Արժեզրկումից պահուստ	1,085	389	2,972	4,446	544	326	2,150	3,020
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	49,594	13,427	537,753	600,774	49,784	60,615	220,653	331,052
Տոկոսային եկամուտ	4,514	1,741	7,687	13,942	36,148	6,994	46,930	90,072
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30.09.2019				31.12.2018			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	11,584,612	107,498	78,890	11,771,000	5,608,309	45,440	351,492	6,005,241
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	109,258,447	2,254,420	4,441,265	115,954,132	160,564,369	773,135	13,889,533	175,227,037
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	110,117,292	2,083,331	4,081,954	116,282,577	154,588,066	711,077	14,162,135	169,461,278
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	10,725,767	278,587	438,201	11,442,555	11,584,612	107,498	78,890	11,771,000
Տոկոսային ծախս	151,809	7,797	8,609	168,215	78,699	1,417	14,360	94,476

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30.09.2019	31.12.2018
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	30.09.2019	31.12.2018
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	30.09.2019	31.12.2018
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	9,623	8,178
- պարգևատրում	-	-
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին	-	-
- աշխատավարձ	313,704	293,233
- պարգևատրում	32,785	27,985
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	356,112	329,396

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունած համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի անենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայամանները: Բանկը նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառում միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է՝ 2019թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 0.74 %-ը (1 010 562 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 30.09.2019թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 135 824 811 հազ. դրամ 31.12.18թ-ի 122 545 578 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 10.84%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքները

2019-թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 25 355 018 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 82 627 838 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 69.31%-ով: Տրամադրված սվոպ գործարքների ծավալը 2019թ. երրորդ եռամսյակում կազմում է 1 011 971 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 1 896 185 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 46.63%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաոճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	30.09.2019	31.12.2018
Երևան	108,444,212	99,802,359
Գեղարքունիքի մարզ	1,371,590	988,222
Շիրակի մարզ	4,497,354	4,169,520
Լոռու մարզ	2,137,785	2,114,246
Վայոց Ձորի մարզ	15,703	16,002
Արմավիրի մարզ	5,020,138	3,218,344
Սյունիքի մարզ	1,024,344	328,832
Տավուշի մարզ	1,226,861	910,621
Արագածոտնի մարզ	945,860	645,432
Կոտայքի մարզ	3,978,999	3,569,055
Արարատի մարզ	3,194,128	2,684,510
ԼՂՀ	3,814,616	3,969,775
Ընդամենը	135,671,590	122,416,918

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
30.09.2019

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	17,564,954	737,552	3,508,738	26,846	21,838,090
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,651,088	1,615,928	2,451,464	215,467	13,933,947
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	132,878,945	86,267	64,419	276	133,029,907
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքիներ	35,793,677	-	298,534	-	36,092,211
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	11,658,635	29,651	225,891	478	11,914,655
Ընդամենը՝ ակտիվներ	207,547,299	2,469,398	6,549,046	243,067	216,808,810
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	13,308,934	12,887		90	13,321,911
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,315,932	3,726,062	60,388,435	278,247	78,708,676
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	92,619,677	2,342,537	1,543,441	1,253,598	97,759,253
Այլ պարտավորություններ	3,179,385	9,246	10,307	48	3,198,986
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	110,114,994	6,077,845	61,942,183	1,531,893	179,666,915
Զուտ դիրք	97,432,305	(3,608,447)	(55,393,137)	(1,288,826)	37,141,895

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2018.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	29,786,783	388,945	4,479,637	13,985	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,431,347	1,223,711	4,552,474	119,868	21,327,400
Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	119,851,470	87,033	34,686	5,199	119,978,388
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքի թեր	33,017,541	-	343,212	-	33,360,753
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	11,480,433	11,509	432	219	11,492,593
Ընդամենը՝ ակտիվներ	209,567,574	1,711,198	9,410,441	139,271	220,828,484
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	14,515,222	601	58	85	14,515,966
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,109,624	3,022,230	73,287,045	215,930	93,634,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	85,445,571	2,208,713	1,453,290	1,362,735	90,470,309
Այլ պարտավորություններ	1,795,839	9,392	6,865	-	1,812,096
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	104,351,034	5,240,335	74,747,200	1,578,665	185,917,234
Զուտ դիրք	105,216,540	(3,529,137)	(65,336,759)	(1,439,394)	34,911,250

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության
30.09.2019

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	130,651,542	37,217	4,710,498	102	462,771	263
1. Արդյունաբերություն	12,499,283	223	45,269	3	27,325	3
2. Գյուղատնտեսություն	3,949,325	2,168	8,970	2	18,099	15
3. Շինարարություն	10,855,065	88	1,503,532	9	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	3,480,883	56	2,080,887	7	-	-
5. Առևտուր	25,626,245	1,386	448,065	13	31,707	7
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	12,202,945	227	-	-	20,894	1
7. Ֆինանսական հատված	30,773,302	31,391	108,896	63	329,199	231
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	14,387,095	2,312	82,353	22	238,164	58
8.1 անշարժ գույքի գրավով	366,048	80	-	-	-	-
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	31,264,494	1,678	514,879	5	35,547	6
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	130,651,542	37,217	4,710,498	102	462,771	263

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության
30.09.2019

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	130,651,542	37,217	4,710,498	102	462,771	263
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	130,498,321	37,201	4,710,498	102	462,771	263
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	88,261	9	-	-	-	-
Ռուսաստանի Դաշնություն	88,261	9	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	64,680	4	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	26,626	2	-	-	-	-
Գերմանիա	17,231	1	-	-	-	-
Բելգիա	20,823	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	280	3	-	-	-	-
Սիրիա	248	1	-	-	-	-
Վրաստան	32	2	-	-	-	-
Իրան	596	1	-	-	-	-
Ընդամենը	130,651,542	37,217	4,710,498	102	462,771	263

31.12.2018

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	117,913,722	32,871	3,895,884	114	735,972	280
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	117,785,060	32,858	3,895,884	114	735,972	280
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	88,600	9				
Ռուսաստանի Դաշնություն	80,373	8				
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	34,796	2				
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	14,304	1				
Գերմանիա	20,492	1				
Մեծ Բրիտանիա						
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	5,266	2				
Սիրիա	5,045	1				
Լիբանան	221	1				
Ընդամենը	117,913,722	32,871	3,895,884	114	735,972	280

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակումները: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որքազոհում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող թեն փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր դեկավարության կողմից:

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

30.09.2019

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,870,044	20,396,383	402,923	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,737,816	9,756,561	833,023	21,327,400
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	37,541,596	83,433,471	3,321	120,978,388
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	25,028,639	8,332,114	-	33,360,753
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	10,809,019	665,899	17,675	11,492,593
Ընդամենը՝ ակտիվներ	97,987,114	122,584,428	1,256,942	221,828,484
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	6,428,342	7,725,020	23,631	14,176,993
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,076,467	71,481,779	76,583	93,634,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,390,497	44,321,138	504,681	77,216,316
Վճարվելիք գումարներ	34,622	-	-	34,622
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,025,671	11,228,322	-	13,253,993
Այլ պարտավորություններ	1,693,876	83,545	53	1,777,474
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	58,221,133	127,114,784	581,317	185,917,234
Զուտ դիրք	39,765,981	(4,530,356)	675,625	35,911,250

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
30.09.2019

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	61,876	-	61,876
- պահանջներ	62,070	-	-	62,070
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	62,070	(61,876)	-	194
Զուտ բաց դիրք*	40,635,044	(3,497,614)	4,659	37,142,089

31.12.2018

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,870,044	20,396,383	402,923	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,737,816	9,756,561	833,023	21,327,400
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	37,541,596	83,433,471	3,321	120,978,388
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքի թեր	25,028,639	8,332,114	-	33,360,753
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	10,809,019	665,899	17,675	11,492,593
Ընդամենը՝ ակտիվներ	97,987,114	122,584,428	1,256,942	221,828,484
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	6,428,342	7,725,020	23,631	14,176,993
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,076,467	71,481,779	76,583	93,634,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,390,497	44,321,138	504,681	77,216,316

Վճարվելիք գումարներ	34,622	-	-	34,622
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,025,671	11,228,322	-	13,253,993
Այլ պարտավորություններ	1,693,876	83,545	53	1,777,474
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	58,221,133	127,114,784	581,317	185,917,234
Զուտ դիրք	39,765,981	(4,530,356)	675,625	35,911,250

***I խմբի արտարժույթի՝ կազմում են առավելագույնը՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, ճապոնական Իեն:

** "II խմբի արտարժույթի՝ կազմում են առավելագույնը՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2018

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	3,875,781	399,793	317,448	4,593,022
-պահանջներ	400,439	4,186,856	-	4,587,295
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	(3,475,342)	3,787,063	(317,448)	(5,727)
Զուտ բաց դիրք*	36,290,639	(743,293)	358,177	35,905,523

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2019թ. երրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը դրական է 10 140 019 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի դրական 8 578 894 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել են: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2019թ-ի երրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 1 561 125 հազ. դրամով:

30.09.2019 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 30.06.2019թ.-ի համեմատ աճել է 1.15 տոկոսային կետով՝ կազմելով դրական 105.91%՝ նախորդ եռամսյակի դրական 104.76% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2018թ.-2019թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.18.	(4,185,014)	97.65
28.02.18.	(1,458,037)	99.18
31.03.18.	2,646,476	101.57
30.04.18.	3,933,213	102.38
31.05.18.	1,707,015	101.02
30.06.18.	6,614,166	103.85
31.07.18.	4,107,291	102.34
31.08.18.	6,659,157	103.73
30.09.18.	5,643,258	103.32
31.10.18.	7,450,588	104.49
30.11.18.	4,033,336	102.35
31.12.18.	1,018,713	100.58
31.01.19.	2,716,792	101.50
28.02.19.	7,583,029	104.30
31.03.19.	7,328,504	104.17
30.04.19.	8,448,251	104.49
31.05.19.	7,172,510	104.03
30.06.19.	10,115,921	105.76
31.07.19.	9,121,893	105.23
31.08.19.	8,214,108	104.80
30.09.19.	13,084,056	107.70

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման համար:

30.09.2019

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտա- վաճառված	դրամով	արտա- վաճառված	դրամով	արտա- վաճառված	դրամով	արտա- վաճառված	դրամով	արտա- վաճառված	դրամով	արտա- վաճառված
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկ., այդ թվում`	6,510,577	540,902	295,238	113,896	101,307	1,616,345	-	188,871	-	575,848	-	30,190
-վարկեր	-	-	-	26,601	101,307	1,616,345	-	188,871	-	575,848	-	30,190
-ավանդ	-	453,481	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-հետգն. պայման..	6,510,577	21,350	295,238	87,295	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	66,071	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված անորոշիվաճառված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, փոխառություններ, այդ թվում`	938,108	471,805	968,684	1,001,556	2,622,175	4,423,769	2,302,048	7,592,486	12,660,060	14,300,236	21,025,446	67,518,438
- վարկեր	-	471,805	877,694	1,001,556	2,612,055	4,423,769	2,302,048	7,592,486	12,649,260	14,300,236	21,000,594	67,397,266
- ֆատկորինգ	-	-	55,436	-	10,120	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	10,800	-	24,852	121,172
- հետգնման պայմանագրեր	938,108	-	35,554	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով` այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր, այդ թվում`	-	-	-	92,453	2,221	436,681	2,014,887	413,867	19,604,630	9,012,286	2,763,965	1,664,099

երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	92,453	2,221	436,681	2,014,887	413,867	19,604,630	9,012,286	2,763,965	1,664,099
Հետգնման պայմ. գրավադրվ.արժեթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	21,624	7,573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	7,470,309	1,020,280	1,263,922	1,207,905	2,725,703	6,476,795	4,316,935	8,195,224	32,264,690	23,888,370	23,789,411	69,212,727

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - հետգնման պայմ.եր - այլ	936,545	2,093,498	-	-	101,221	461,187	-	686,155	3,237,358	31,425,780	12,494,712	24,424,669
	-	952,137	-	-	-	461,187	-	686,155	376,592	31,274,928	12,494,712	24,424,669
	936,545	1,141,361	-	-	101,221	-	-	-	2,860,766	150,852	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ -այլ	22,737,511	21,388,954	26,576	14,732	220,282	313,818	695,424	1,224,163	10,369,685	22,780,863	239,158	2,005,113
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	184,342	-
	22,737,511	21,388,954	26,576	14,732	220,282	313,818	695,424	1,224,163	10,369,685	22,780,863	54,816	43,566
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,961,547
Բանկի կողմից թողարկված արժեթեր, այդ թվում՝ - այլ պարտատուներ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,637	11,994,587	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,637	11,994,587	-	-
Ներգրված այլ միջոցներ	23,600	-	-	60,972	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	23,697,656	23,482,452	26,576	75,704	321,503	775,005	695,424	1,910,318	15,632,680	66,201,230	12,733,870	26,429,782
Զուտ դիրք	(16,227,347)	(22,462,172)	1,237,346	1,132,201	2,404,200	5,701,790	3,621,511	6,284,906	16,632,010	(42,312,860)	11,055,541	42,782,945

31.12.2018

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտա- բյուրով	դրամով	արտա- բյուրով	դրամով	արտա- բյուրով	դրամով	արտա- բյուրով	դրամով	արտա- բյուրով	դրամով	արտա- բյուրով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում` -վարկեր -ավանդ - հետգն.պայմանագ. -այլ	-	4,947,499	3,202,537	2,855,912	-	801,230	-	717,191	-	221,128	-	32,829
		24,942	-	2,450,332	-	801,230	-	717,191	-	221,128	-	32,829
	-	4,460,791	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7,352,732	113,156	3,202,537	405,580	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	348,610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրվ. անորոշիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ, այդ թվում` - վարկեր - ֆատկորինգ -լիզինգ - հետգն.պայմանագ. -այլ	667,277	4,613	661,115	195,505	2,679,243	571,180	5,027,188	11,022,420	10,362,299	11,165,830	18,433,437	61,755,472
	619,780	4,613	568,392	195,505	2,669,882	571,180	5,027,188	11,022,420	10,348,454	11,072,432	18,405,290	61,606,372
	-	-	34,129	-	9,361	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	13,845	93,398	28,147	149,100
	47,497	-	58,594	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով` այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր, այդ թվում` - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ Հետգնման պայմանագրերով	-	-	-	195,780	103,906	12,212	23,032	53,339	22,576,350	6,470,523	2,199,057	1,558,822
	-	-	-	195,780	103,906	12,212	23,032	53,339	18,400,391	6,470,523	2,199,057	1,558,822
	-	-	-	-	-	-	-	-	4,175,959	-	-	-

գրավադրված արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	20,119	10,228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	8,040,128	4,962,340	3,863,652	3,247,197	2,783,149	1,384,622	5,050,220	11,792,950	32,938,649	17,857,481	20,632,494	63,347,123

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	4,534,584	629,362	-	441,498	50,114	628,351	159,986	-	5,666,062	40,433,594	11,628,958	29,349,188
- վարկեր	-	-	-	441,498	-	628,351	-	-	900,098	40,284,221	11,628,958	29,349,188
- ավանդներ	531,877	629,362	-	-	50,114	-	159,986	-	4,765,964	149,373	-	-
- հետգնման պայամանագրեր	4,002,707	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	20,500,555	19,799,805	223,397	172,016	253,491	471,400	623,839	1,637,099	9,509,080	20,593,825	575,954	2,031,137
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	530,845	-
- ավանդներ	20,500,555	19,799,805	223,397	172,016	253,491	471,400	623,839	1,637,099	9,509,080	20,593,825	45,109	41,058
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,990,079
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,671	11,228,322	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,671	11,228,322	-	-
Ներգրված այլ միջոցներ	7,741	-	-	29,938	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	25,042,880	20,429,167	223,397	643,452	303,605	1,099,751	783,825	1,637,099	17,200,813	72,255,741	12,204,912	31,380,325
Զուտ դիրք	(16,999,326)	(15,466,827)	3,640,255	2,603,745	2,479,544	284,871	4,266,395	10,155,851	15,737,836	54,398,260)	8,427,582	31,966,798

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	30.09.2019		31.12.2018	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.13	3.96	6.35	5.39
- միջբանկային վարկեր	-	6.00	-	3.68
- միջբանկային ռեպո	-	-	6.22	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	-	-	-
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառվածություններ	11.68	8.57	11.72	9.07
Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	9.42	5.54	9.40	5.88
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.96	6.06	9.11	4.25
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8.82	4.32	8.94	4.17
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	9.50	5.50	9.50	5.90

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ չափավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝ 1. Արժութային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժութային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը: 2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.
2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.
3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:
Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝
1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ.
2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա.
3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ
4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

- ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

- Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

- ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

- ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

- միջոցների ներգրավումը

- տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

- տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

- նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշիռի գույք գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նուստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա, կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

- բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

30.09.2019թ.

Հողվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	21,634,090							204,000	21,838,090
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,136,188	10,621,078	1,072,993	149,267	95,414	434,401	1,518	423,088	13,933,947
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ		5,893,300	13,440,826	10,225,071	13,450,279	62,698,609	27,321,822		133,029,907
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	817,670	421,429	1,500,520	6,581,697	23,596,722	3,087,051	87,122	36,092,211
- Պետական արժեթղթեր		659,976	4	4,443	5,861,205	14,950,069	2,482,286		23,957,983
- Ուսումնական արժեթղթեր		157,694	421,425	1,496,077	720,492	8,646,653	604,765		12,047,106
-Ոչ պետական արժեթուղթ	21,634,090							204,000	21,838,090
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	87,122	87,122
-Ածանցյալ գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահանջներ	419,255	1,233,379		153,610	442,494	2,138,431	7,526,986	500	11,914,655
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	23,189,533	18,565,427	14,935,248	12,028,468	20,569,884	88,868,163	37,937,377	714,710	216,808,810
Այդ թվում՝		-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	7,720,661	6,662,347	10,704,049	9,230,256	8,524,718	56,212,915	18,653,592	423,088.00	118,131,626
II խմբի արտարժույթով	799,455	187741	-						987,196
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,346,395	4,195,093	1,640,788	5,612,815	10,681,852	48,699,864	5,531,869		78,708,676

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	45,849,215	3,742,082	7,595,249	6,171,681	16,504,077	1,870,178	2,006,547	-	83,739,029
- ցպահանջ ավանդներ	44,126,389								44,126,389
- ժամկետային ավանդներ		3,725,340	7,595,249	6,171,681	16,504,077	1,692,500	55,078		35,743,925
- այլ	1,722,826	16,742				177,678	1,951,469		3,868,715
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	572,617	1,024,327	-	-	12,423,280	-		14,020,224
Այլ պարտավորություններ	98,453	1,391,414	60,972		459,940	1,188,207			3,198,986
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	10,084,083	227,076	712,953	1,969,141	281,559	47,099			14,176,993
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	48,294,063	9,901,206	10,321,336	11,784,496	27,645,869	64,181,529	7,538,416	-	179,666,915
Այդ թվում՝								-	
I խմբի արտարժույթով	22,874,457	5,488,572	7,387,652	6,744,431	21,463,688	57,608,564	-		121,567,364
II խմբի արտարժույթով	463,182	-	519,355	-	-	-	-		982,537
Ջուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(25,104,530)	8,664,221	4,613,912	243,972	(7,075,985)	24,686,634	30,398,961	714,710	37,141,895
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(15,153,796)	1,173,775	3,316,397	2,485,825	(12,938,970)	(1,395,649)	18,653,592	423,088	(3,435,738)
II խմբի արտարժույթով	336,273	187,741	(519,355)	-	-	-	-	-	4,659

31.12.2018թ.

Հոդվածի անվանումը

Մարմանը մնացել է

Անժամկետ

Ընդամենը

	ցապահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	33,726,850	-	-	-	-	-	-	942,500	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,920,428	13,053,807	2,017,297	1,006,401	53,954	115,270	2,049	282,148	21,451,354
Հաճախորդներին տրված անորոշագրված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ		6,135,784	11,138,884	11,598,462	12,941,018	54,575,216	26,156,214	-	122,545,578
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	18,951	457,138	4,481,058	637,307	25,256,747	2,341,820	87,122	33,280,143
- Պետական արժեթղթեր		-	119,312	4,309,307	-	20,383,492	1,403,882	-	26,215,993
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	18,951	337,826	171,751	637,307	4,873,255	937,938	-	6,977,028
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	87,122	87,122
Այլ պահանջներ	530,772	1,289,358	-	-	52,555	-	-	500	1,873,185
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	39,178,050	20,497,900	13,613,319	17,085,921	13,684,834	79,947,233	28,500,083	1,312,270	213,819,610
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	25,531,443	5,312,776	7,980,632	9,588,651	8,989,579	47,938,889	18,267,932	282,148.00	123,892,050
II խմբի արտարժույթով	702,189	555,503	416	2,904					1261012
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,243,684	5,637,426	5,473,283	5,693,197	10,159,903	60,950,111	4,477,225	-	93,634,829
Պարտավորություններ									

հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	41,125,078	1,531,289	3,881,408	7,186,287	19,109,211	2,341,464	2,041,579	-	77,216,316
- ցպահանջ ավանդներ	40,300,284	-	-	-	-	-	-	-	40,300,284
- ժամկետային ավանդներ		1,531,289	3,881,408	7,186,287	19,109,211	2,341,464	2,041,579	-	36,091,238
- այլ	824,794	-	-	-	-	-	-	-	824,794
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	104,574	23,169	483,750	1,483,750	11,158,750	-	-	13,253,993
Այլ պարտավորություններ	174,938	1,382,226		200,425	-	-	-	-	1,757,589
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	11,125,013	372,749	418,168	126,109	191,103	1,930,051	13,800	-	14,176,993
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	42,543,700	8,655,515	9,377,860	13,563,659	30,752,864	74,450,325	6,518,804	-	185,862,727
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	20,046,257	2,261,545	6,953,702	7,043,812	22,782,240	65,515,622	2,506,920	-	127,110,098
II խմբի արտարժույթով	581,317	-	-	-	-	-	-	-	581,317
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(3,365,650)	11,842,385	4,235,459	3,522,262	(17,068,030)	5,496,908	21,981,279	1,312,270	27,956,883
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	5,485,186	3,051,231	1,026,930	2,544,839	(13,792,661)	(17,576,733)	15,761,012	282,148	(3,218,048)
II խմբի արտարժույթով	120,872	555,503	416	2,904	-	-	-	-	679,695

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

2019թ. երրորդ եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:

30.09.2019թ. դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 760 731 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդամուր ծավալը կազմում է 8 803 655 հազ. ՀՀ դրամ:

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2019թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	33,084,317	214,261,928	15.44	12.0
Փետրվար	33,260,139	216,839,845	15.34	12.0
Մարտ	33,489,867	218,275,010	15.34	12.0
Ապրիլ	33,581,702	217,677,734	15.43	12.0
Մայիս	33,917,768	213,948,601	15.85	12.0
Հունիս	34,038,754	218,259,085	15.60	12.0
Հուլիս	34,520,316	219,667,682	15.71	12.0
Օգոստոս	35,040,402	218,697,782	16.02	12.0
Սեպտեմբեր	35,601,721	225,460,262	15.79	12.0

2018թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	32,224,730	210,151,401	15.33	12.0
Փետրվար	32,180,405	205,336,219	15.67	12.0
Մարտ	32,409,542	212,356,740	15.26	12.0
Ապրիլ	33,028,149	210,916,675	15.66	12.0
Մայիս	33,116,371	207,221,700	15.98	12.0
Հունիս	33,385,577	213,449,562	15.64	12.0
Հուլիս	33,460,648	216,734,892	15.44	12.0
Օգոստոս	33,585,715	217,546,897	15.44	12.0
Սեպտեմբեր	33,628,943	217,876,206	15.43	12.0
Հոկտեմբեր	33,816,243	210,515,194	16.06	12.0
Նոյեմբեր	33,543,826	213,608,393	15.70	12.0
Դեկտեմբեր	34,918,906	215,464,582	16.21	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

30.09.2019

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունն եր	Անավարտ ժամկետային գործառնու- թյուններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	47,600,786	920,482	-	-
10%	9,706,957	-	-	970,696
20%	312,954	-	-	62,591
30%	116,338	-	-	34,901
35%	7,959,126	-	-	2,785,694
50%	6,652,997	-	-	3,326,498
75%	10,288,314	-	-	7,716,235
100%	36,554,656	3,093,702	-	39,648,357
110%	-	-	-	-
150%	87,776,674	3,970,364	-	137,620,557

200%	2,528,517	-	-	5,057,035
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	209,497,318	7,984,548	-	197,222,565

31.12..2018

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	55,477,822	508,533	-	-
10%	9,105,509	224	-	910,573
20%	582,990	-	-	116,598
30%	1,179,192	-	-	353,758
35%	5,795,982	-	-	2,028,594
50%	15,351,939	-	-	7,675,969
75%	8,502,203	-	-	6,376,652
100%	35,533,173	2,376,620	-	37,909,793
110%	-	-	-	-
150%	82,513,067	3,774,674	-	129,431,611
200%	2,658,908	-	-	5,317,817
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	216,700,786	6,660,051	-	190,121,366

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՅՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ գեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակի դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "շարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

2018թ. և 2019թ. երրորդ եռամսյակի դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

30.09.2019թ. և 31.12.18թ. դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	30.09.2019	31.12.2018
Արժեթղթեր	2,390,450	2,684,058
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	11,111,487	8,827,229
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	248,540,036	229,777,853
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,387,404	2,462,102
Դրամական միջոցներ	2,113,055	1,855,359
Այլ գրավ	41,161,297	18,769,327
Երաշխավորություններ	217,836,099	253,880,419
Ընդամենը	525,539,828	518,256,347

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկը 2019թ.-ի երրորդ եռամսյակի և 2018թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ

7/1/2019 թ-ից 30/09/19 թ.

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	8,803,655	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	35,601,721	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.79%	min12%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	26.24%	min15%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտաբծությունը՝ արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտաբծությունը՝ արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	11.68%	min4%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	126.79%	min60%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտաբծությունը՝ արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտաբծությունը՝ արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	71.89%	min10%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	13.17%	max20%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	120.75%	max500%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	4.32%	max5%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	8.65%	max20%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը՝ ՀՀ դրամով,	X	min2%	Խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով,	X	min 14% ՀՀ դրամով,	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով,	X	min 4% ԱՄՆ դոլարով,	Խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	X	min 14% ՀՀ դրամով,	Խախտում առկա չէ
Արտաբծության դիրքի և ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.32%	min 4% ԱՄՆ դոլարով,	Խախտում առկա չէ
Հստ առանձին արտաբծությունների յուրաքանչյուր արտաբծության բաց դիրքի և ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝ ԱՄՆ դոլարով,	0.00%	max10%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով,	0.00%	max7%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով,	0.00%	max7%	Խախտում առկա չէ
Այլ արտաբծությ	0.13%	max7%	Խախտում առկա չէ